

Nr 933

Av fröken Wetterström m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 145, med förslag till lag om ändrad lydelse av 33 och 87 §§ barnavårdslagen den 29 april 1960 (nr 97).

(Lika lydande med motion nr 771 i Första kammaren)

Den rådande samhällsutvecklingen framför allt i våra tätorter har fört med sig vissa företeelser som har haft eller har en ogynnsam inverkan på en del av våra ungdomar. Speciellt oroväckande ter sig de risker som de yngre ungdomarna löper då de regelbundet tillåts vistas i asociala sammanhang nattetid på gator och allmänna platser. Vad som i dagsläget måste anses särskilt angeläget är framför allt att bereda samhället bättre möjligheter att inskrida mot att minderåriga flickor utsätts för övergrepp och utnyttjas på otillbörligt sätt.

För närvarande saknar t. ex. polismyndigheten möjligheter att ingripa till hjälp för ungdomar som anträffas i en för dem farlig miljö.

Socialstyrelsen har därför funnit det motiverat med ett sådant tillägg till 33 § i barnavårdslagen att polismyndighet får möjlighet att taga om hand och på lämpligt sätt överlämna till föräldrarna eller annan fostrare ungdomar under 18 år som anträffas under sådana förhållanden att risk kan antagas föreligga för deras hälsa eller utveckling.

Socialstyrelsens förslag har tillstyrkts av flertalet remissinstanser, vilka dock påpekar att förslaget saknar ett uppföljande så till vida att placementsmöjligheterna ännu torde vara olösta i de fall det visar sig vara olämpligt eller omöjligt att överlämna den underåriga till föräldrarna. Det kan heller inte anses vara en tillfredsställande lösning att föra den omhändertagne till ett ungdomshem, som ofta hyser svårt kriminellt belastade ungdomar.

Vi vill därför i detta sammanhang i likhet med berörda remissinstanser understryka vikten av att ett genomförande av socialstyrelsens förslag kräver ökade resurser både då det gäller personal och lämpliga inkvarteringsmöjligheter.

I proposition nr 145 anföres att det av socialstyrelsen föreslagna tillägget till 33 § i barnavårdslagen skulle skapa oklarhet om ansvarsfördelningen mellan barnavårdsnämnden och polisen och att man därigenom till polisen skulle överlämna en bedömning i rena barnavårdsfrågor.

Dock anses i propositionen att »barnavårdsnämnderna inte kan undvara den hjälp som polisens iakttagelser erbjuder när det gäller att få känne-

dom om de ungdomar, som nämnderna kan ha anledning att uppmärksamma». Polisen bör därför enligt propositionen få möjlighet att taga i förvar en person under 21 år, om hans namn, ålder eller bostad inte kan utrönas, om det föreligger sannolika skäl för ett ingripande mot honom av barnavårdsnämnden.

Sedan polisen inhämtat erforderliga uppgifter skall den underårige omedelbart friges utan att någon prövning av polismyndigheten avvaktas.

Propositionen utgår enligt vår mening i sitt förslag från en annan indikation än socialstyrelsen. Enligt propositionen torde nämligen polismyndigheten fortfarande inte kunna ingripa då det gäller att hjälpa ungdomar ur en farlig miljösituation om den underåriges identitet snabbt kan utrönas.

Vi delar inte departementschefens mening att oklarhet torde komma att råda mellan polisens och barnavårdsnämndens befogenheter. Syftet med socialstyrelsens förslag är enligt dess egen motivering inte att skapa en ny form för omhändertagande i egentlig mening utan i stället att bereda möjlighet att för stunden avlägsna unga personer från en olämplig miljö.

Då det erfarenhetsmässigt torde förhålla sig så, att de polisiära organen kommer i daglig kontakt med ovan nämnda missförhållanden, ter det sig enligt vår mening rimligt att även här i lämpliga former begagna sig av polisens resurser. Vi tillstyrker därför det av socialstyrelsen föreslagna tillägget till 33 § i barnavårdslagen. Vi förutsätter därvidlag att förvaringen hos polismyndighet blir ytterst kortvarig och att tillräckliga resurser för vidare omhändertagande av den minderårige snabbt tillskapas.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen med avslag av Kungl. Maj:ts proposition nr 145 måtte antaga följande

*Förslag
till
Lag*

om ändrad lydelse av 33 § barnavårdslagen den 29 april 1960 (nr 97)

Häri genom förordnas att 33 § barnavårdslagen den 29 april 1960 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

33 §.

Innebär underårigs — — — barnavårdsnämnds beslut.

Då underårig — — — annan fostrare.

Anträffas underårig, som ej fyllt aderton år, under förhållanden, vilka måste antagas innebära risk för den underåriges hälsa eller utveckling eller

för brottslig eller annan skadlig verksamhet från hans sida, må han genom polismyndighetens försorg tagas om hand och på lämpligt sätt överantvaras till föräldrarna eller annan fostrare. Anmälan om åtgärd som nu sagts skall göras till barnavårdsnämnden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1963.

Stockholm den 2 maj 1963

Karin Wetterström

Erik Anners

Stina Gunne